

Verslag van de 277ste vergadering van The Dickens Fellowship Haarlem Branch.

In een nietsontziend Trou Moet Blijcken verzamelden zich 36 leden. De president kijkt vergenoegd. Zij ziet een nieuw lid in de zaal, de heer Paul Hendriks wiens grootvader eens een complete Prisma vertaling had gekocht en onmiddellijk aan het timmeren was geslagen om een fraai kistje te maken waar de serie in paste. De secretaris vraagt hem naar zijn favoriete boek en gaat na deze inspanning meteen weer zitten waardoor de heer Hendriks opgelucht kijkt omdat hij er zo makkelijke van af komt. De secretaris prijst de placemats aan die door de heer Van Kessel zijn aangevoerd en die een afbeelding van ons charter laten zien, samen met de namen van de vanavond aanwezige leden. De penningmeester meldt een contributie verhoging maar zegt dat wij dat niet persoonlijk moeten opvatten. Hij kijkt ons aan met de blik van Mrs. Todgers; “affection beaming in one eye and calculation shining out of the other”.

Een van de nieuwe editors, de heer Bouman zegt blij te zijn met zijn rol. Hij deed vroeger al iets met schoolkranten en, ondanks het feit het hoofd der school hem nauwlettend in de gaten hield, is hij toch in de journalistiek terecht gekomen en nu dus in de redactie van The Dutch Dickensian. Wie kan nog beweren dat hij niet goed terecht is gekomen.

Beide editors waren aangenaam verrast dat het eerste nummer dat zij gaan uitbrengen meteen het 100ste nummer van The Dutch Dickensian is en dat zij dus nu al een mijlpaal hebben bereikt.

De webmaster, mevrouw Van Daalen legt aan de hand van lichtbeelden uit hoe je door de vernieuwde website kunt navigeren. Zij spreekt onder meer over ‘bootstraps en rolmenu’s’ en dat het geheel nog steeds een ‘work in progress’ is dat wel bijna lijkt afgerond. De versie die wij krijgen te zien is voor de telefoon maar de versie op de PC is wat rustiger. Kijkt U gerust op www.dickensfellowship.nl

Dan geeft de president het woord aan de spreker van vanmiddag: Dick Kooiman.

Hij gaat het hebben over de binnenkomst van Dickens in Nederland; zijn werken dan, Dickens zelf is hier nooit geweest hoewel in Dantummerwoude anders werd beweerd. Tijdens de eerste publicaties verkeerde Nederland in een bepaald fase. Het had net afgerekend met de Franse bezetting en we liepen achter met zaken, we waren “old fashioned”, om het maar zo te zeggen.

Spreker heeft veel informatie voor deze lezing uit oude nummers van The Dutch Dickensian gehaald en noemt een aantal uitgevers. De eerste is Potgieter die in zijn tijdschrift De Gids in 1831 een aantal vertaalde fragmenten uit de Pickwick Papers opneemt. Potgieter laat echter de naam van de schrijver onvermeld, die noemt hij pas bij de tweede publicatie. In Zwolle staat van hem een standbeeld waar hij met peinzende blik vooruit kijkt. Waar naar is niet bekend.

Toen de Pickwick Papers in Europa werden geïntroduceerd, was Tauchnitz (Leipzig) waarschijnlijk de eerste uitgeverij die in 1837 de hele roman vertaalde maar Potgieter was dus, met de fragmenten, eerder. De vertalingen van Potgieter waren niet echt goed maar hij was wel de eerste. En met die drukpers waren wij ook al eerder dan die Duitsers hoewel ze dat niet toegeven, maar dit terzijde. In 1838 publiceerde Potgieter hij wel een volledige roman, Nicolas Nickleby maar dan stopt hij opeens met het werk van Dickens. Waarom is niet helemaal duidelijk maar wellicht had het te maken met het standpunt van Dickens over Amerika.

Kooiman gaat verder over Frijling, die als loopjongen begon en zichzelf opwerkte tot handelaar in buitenlandse uitgaven; hij sprak zijn talen, en dan kom je nogal eens ver. Een selfmade man die in Amsterdam in een steeg woonde. Je kan daar nog steeds naar zijn woonhuis komen staren. Toen hij begon met het publiceren van vertalingen van Dickens deed hij dat ook goed; hij volgde de uitgaven in Engeland op de voet, vertaalde en gaf het meteen uit.

Spreker gaat verder over uitgeverij Mensingh, waar niet al teveel over bekend is maar wel dat hij heel dicht bij de tekst bleef, hij liet niets weg. Hij vertaalde 20 werken van Dickens, niet alleen de romans maar ook bijvoorbeeld Pictures of Italy en American Notes. Net als bij alle anderen vertalingen werd er geen bijzondere aandacht aan teksten in dialecten gegeven; alles werd in gewone taal vertaald en die was vaak archaisch.

En natuurlijk zijn daar de gebroeders Cohen waarvan je nog veel uitgaven tegenkomt. Helaas is het slecht met hen afgelopen in de laatste Wereldoorlog.

Als laatste noemt Kooiman de uitgever Kruzeman; die was minder populair maar stond wel in contact met Dickens zelf die hem zelfs een brief schreef met daarin een compliment voor zijn inzet om Dickens in Nederland vertaald te krijgen. Kruzeman gaf twee keer de volledige werken uit.

Een recht op vertalingen bestond in het begin niet maar later kon je dat laten vastleggen.

Spreker sluit af met de opmerking dat er na het overlijden van Dickens in 1870, in Nederland een golf van interesse voor hem ontstond.

Waarna er vragen en opmerkingen zijn.

De heer Colijn staat op, er valt een ijzige stilte want hij is nog maar aspirant lid en dient tot 2030 zijn mond te houden. Maar hij spreekt onbekommerd door en wenst te weten of latere vertalingen als de Prisma reeks belangrijker zijn dan de oude. Spreker antwoordt dat dit moeilijk te zeggen is.

Mevrouw Van Hille vraagt of er ook in dialect vertaald is en de heer Lokin weet dat Bomans in zijn vertalingen in de Prisma reeks, daar wel pogingen toe heeft ondernomen.

Tot slot gaat het nog over de naam van Snodgrass die in Nederland werd gekuist tot Stockwall en spreekt de heer Van Kessel nog over de lees kabinetten met hun driedekkers.

Dan volgt de borrel en vervolgens het diner.

De secretaris wijst een ieder er op het originele charter op de schoorsteenmantel staat opgesteld. Uitgereikt op de Annual Conference van 1957 in Buxton. De Buxton Branch bestaat al lange tijd niet meer wat ook wel begrijpelijk is omdat zij hun hoogtepunt in 1957 hadden bereikt.

Waarna de Toasts volgen.

De heer Kooiman, als spreker, brengt een toast uit op de Haarlem Branch en noemt daarbij het bestuur. De heer Verstraeten spreekt over 'general fellowship', hier en elders en dat het er binnen goed vertoeven is, vanavond maar ook op de andere bijeenkomsten. Hij brengt daarom een toast uit op The Dickens Fellowship.

De heer Wouters verhaalt van een periode waarin het leven hem dwong om het lezen als een dagtaak te beschouwen. Hij las Bomans, Tolstoi en Dostojewski en ontdekte dat zij allemaal refereerden aan Dickens. Dat kon geen toeval zijn dacht hij en begon Dickens te lezen en heeft het werk van Dickens niet meer losgelaten. Een lidmaatschap van de Fellowship ontbrak nog maar kijk eens aan, daar zit hij. Met veel genoegen brengt hij daarom de toast uit op de Immortal Memory.

Wanneer de heren Verstraeten, Lokin, Colijn en Buizer in gezang uitbarsten en ons wordt "A Merry Christmas" gewenst. Waarop de heer Buizer opmerkt dat hij ook eens Dickens gaat lezen.

De president merkt op dat de bank het Ebenezer Scrooge fonds wil opheffen en de tegoeden wil overhevelen. Er stond niets meer op maar het gaat om het principe.

Mevrouw Lokin vindt dit Pecksniffian en mevrouw De Groot heeft het over de Scrooge in Blackadder. Volgens de heer Kooiman "belongs Dickens tot the whole world" en de heer Van Koningsbruggen vindt de kwaliteit van de vertalingen wel meevallen.

De heer Van Kessel noemt vervolgens Blotton een bekrompen Engelsman en de secretaris heeft het nog over Wilkie Collins.

Daarop klinkt er een luid en hartelijk applaus voor de staf van Trou Moet Blijcken en sluit de president de vergadering met de woorden dat het weer ouderwets was.

Lost and Found

Achtergebleven op 16 december in Trou een paar dames handschoenen. Daarentegen zijn wij kwijtgeraakt de placemat met alle handtekeningen achter de namen. Mocht U deze hebben dan hebben wij die graag terug voor het archief en om er een foto van op onze website te zetten.

Agenda:

*De volgende bijeenkomsten van de Haarlem Branch, in 2024 zijn, onder voorbehoud, gepland op: 15 juni, 14 september en 14 december. Sprekers komen ook op deze bijeenkomsten weer uit eigen kring want er speelt zich veel af achter al die hoge voorhoofden.

*De Universiteit van Buckingham organiseert op 20 en 21 juni een conferentie over Dickens en Wilkie Collins.

*The Dickens Society organiseert tussen 15 en 18 juli op de Universiteit van Buckingham (ja, alweer die) een symposium.

*De Annual Conference 2024 wordt gehouden in Portsmouth / Isle of Wight tussen 5 en 8 augustus.

*In Geneve is er van 26 tot 30 augustus een Dickens Seminar: "Heights, Death's and other Extremes"

Wordgame

U heeft nog de uitslag te goed, weet U nog, What word did **NOT** first appear in a work by Dickens?

- a. Cheesiness
- b. Egg box
- c. Fairy story
- d. Bleached

Het antwoord was Bleached, dat wordt toegeschreven aan Geoffrey Chaucer (1384). De anderen werden door Dickens in de Engelse taal geïntroduceerd. Net als: Dustbin, Rampage, Boredom, Slow-coach, Casualty-ward en Clap eyes on.

Detective

In mijn verslag van de Annual Conference heeft U kunnen lezen dat ene mijnheer Griffith meent dat Dickens de detective heeft ontdekt met inspecteur Bucket (Bleak House 1852-1853). Maar zij die hun Edgar Allen Poe kennen weten dat die al in 1841, in Graham's Magazine, zijn "Murders in the Rue Morgue" publiceerde, een verhaal waarin hij de detective Auguste Dupain introduceert. Dupain komt daarna nog twee keer terug in "The Purloined Letter" en "The Mystery of Marie Roget".

Antwerpen

In Antwerpen werd op 27 oktober jl. een ontmoetingsdag voor literaire genootschappen uit Vlaanderen en Nederland georganiseerd onder de titel "Onze Klassieken Leven" en omdat ook de Nederlandse afdelingen rond Engelse schrijvers en dichters erbij waren meenden wij dat de Haarlem Branch niet kon ontbreken dus trokken de secretaris en mevrouw de secretaris naar het zuiden.

Zelden meer opgebroken wegen tegengekomen dan bij de gang naar het Letterenhuis. Veel volk daar, een mix van oudere academici en literaire kijkende types. De ontvangst is hartelijk. Daar zie ik ook de man in die groene trainingsbroek weer die ik ook al in de trein zag. Nu heeft hij het bijpassende trainingsjack ook aan; vriendelijk is hij wel.

Er waren verschillende sprekers die het onder meer hadden over de Hendrik Conscience bibliotheek en over subsidies die literaire genootschappen in Vlaanderen kunnen aanvragen. Verder ging het vooral over de literaire genootschappen die hier deze dag waren en over die genootschappen die hadden willen komen maar dat niet deden omdat de leden te oud zijn of omdat hun genootschappen bijna opgeheven zijn. Hoewel er een was die berichtte dat zij zichzelf graag zouden opheffen maar dat niet kunnen omdat de statuten het verhinderen. De voorzitter plaatst hen in het literaire struikgewas.

Dan spreekt Burgemeester Bart De Wever die helemaal idolaat is van de Nederlandse taal. Hij heeft het over de strijd in Vlaanderen om Nederlands te kunnen spreken in het parlement etc. Hij maakt zich zorgen over de teloorgang van de taal, veel kinderen hebben moeite met begrijpend lezen. Bij 70% van de schoolgaande jeugd is thuis het Nederlands niet de dominante taal. Ook met het cultureel besef is het behelpen. Hij verhaalt over een rondleiding die hij op het stadhuis gaf aan 16 jarigen. Hij wees hen op een oude schouw die nog door de vader van Pieter Bruegel was gebouwd en kwam er toen achter dat niemand van hen van Bruegel had gehoord, laat staan van zijn vader.

De wanhoop straalde van De Wever af.

Daarna krijgt iemand ruim de tijd om het te hebben over de dichter Paul van Ostaijen. Ik heb hem eens opgezocht en kwam een getormenteerd man tegen die eenzaam aan tbc overleed. Ook gesproken met een aantal leden van het Bomans genootschap dat, naar hun zeggen, zo'n 250 leden heeft. Daarnaast zijn wij in de catacomben van het Letterenhuis geweest, waar heel veel is opgeslagen; wij keken onder meer naar 30 meter Stijn Streuvels. (Guido Gazelle staat volledig in Brussel)

En dan let je even niet op en zit je voor je het weet in een zogenaamde subgroep. Daar werd onder meer gesproken over het uitgeven van een boek(je) in eigen beheer of door een uitgever waarbij je afsprekt een gedeelte af te nemen. Je kan ook een podcast op de eigen website beginnen of iets doen met sociale media waardoor je misschien wel een jonger publiek bereikt. Hoewel mijn tafelenoten mij wat dat betreft weinig kans toedichten want het zijn dikke boeken van Dickens, zoals de voorzitter van het Frederik van Eeden genootschap snedig opmerkte. Ik vroeg nog of hij wel eens in Bronkhorst was geweest maar hij keek schaapachtig. De gespreksleiding was in handen van een man die zich als de vos Reynaerde had vermomd en vol was van zichzelf en zich soms als een idioot gedroeg.

Bij het weggaan kregen we een tasje van de gemeente Aalst, bomvol informatie over Louis Paul Boon.

Dan terug; omdat het zaterdag is moet je eerst naar Antwerpen Berchem en daar op de trein uit Brussel te stappen. Waarom die trein niet naar Antwerpen CS gaat is een raadsel. In Berchem sta je met veel te veel mensen die veel te veel bagage bij zich hebben op een veel te smal perron. Alles gaat goed tot we in Rotterdam komen. Net als op de heenreis staat er een defecte trein op het HSL spoor en in plaats van om te rijden via het normale spoor, moeten we de trein uit en kan het personeel ons ook weinig vertellen. Een onvoldoende voor improvisatie. Wij kwamen in de stoptrein over Gouda en Breukelen terecht. Net op tijd thuis voor de finale WK rugby; Springboks 12 All Blacks 11.

Het verslag van de 278ste vergadering van 7 februari, de zoombijeenkomst, volgt volgende keer.